

Predikan 5 söndagen i fastan

(Judica)

2017-04-02

i Bengtsfors

I Guds, Faderns, + Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för ditt heliga och saliggörande ord och för dina sakrament, som skänker oss syndernas förlåtelse, evigt liv och salighet. Vi ber att du denna stund ville öppna våra hjärtan till att lyssna på din undervisning. Kom med din helige Ande och tala till oss om din Son, som är Försonaren för hela världens synd. Hjälpt oss att förbli fasta i tron så att vi av hjärtat tar emot Kristus som vår frälsare, och låt oss med hela din församling på jorden bli uppbyggda på honom, som är den enda, sanna hörnstenen i din kyrka. Genom samme din Son, Jesus Kristus. Amen.

Predikotext (3 årg. Luk. 22:31-38):

Jesus sade till Simon Petrus: Simon, Simon! Satan har begärt att få sålla er som vete. Men jag har bett för dig, att din tro inte ska ta slut. Och när du en gång har omvänt dig, styrk då dina bröder." Då sade Petrus till honom: "Herre, med dig är jag beredd att gå både i fängelse och i döden." Jesus svarade: "Jag säger dig, Petrus: Tuppen kommer inte att gala i natt förrän du tre gånger har förnekat att du känner mig." Sedan sade han till dem: "När jag sände ut er utan börs, väska och sandaler, saknade ni då något?" De svarade: "Nej, inget." "Men nu", sade han, "ska den som har en börs ta med den, och likaså den som har en väska. Och den som inte har ett svärd ska sälja sin mantel och köpa sig ett, för jag säger er att detta som står skrivet måste uppfyllas på mig: Han blev räknad bland förbrytare . Det som är sagt om mig blir nu uppfyllt." De sade: "Herre, här är två svärd." Han svarade dem: "Det räcker."

Dagens ämne i evangelieboken är "Försonaren" och vår text har rubriken "Inför lidandet". Vi närmar oss påsken, kristenhetens allra största högtid. Varför är påsken så viktig? Varför är budskapet om Jesus Kristus som försonaren ett huvudbudskap? Människor i allmänhet kan inte förstå detta. De vill ha en kristendom som framför allt handlar om medmänsklighet, om att göra gott mot sin nästa. Talet om korset där Guds vrede utsläcks, där den ende Sonen lider för hela mänsklighetens synd är en dårskap. Ett sådant budskap passar inte för vår tid. Men det har aldrig passat i någon annan tid heller. Aposteln Paulus skriver:

Ordet om korset är en dårskap för dem som går förlorade, men för oss som blir frälsta är det en Guds kraft (1 Kor. 1:18).

När Bibelns budskap förkunnas rent och klart säger förnuftet: Stopp! En sådan förkunnelse vill vi inte höra. Det förnuftet inte kan acceptera är först läran om *synden*. Bibeln förkunnar, att våra bästa ansträngningar och vår goda vilja inte alls räcker inför Gud. Syndafallet är så djupt, att vi är under förbannelsen. Det är som vår text säger:

Simon, Simon! Satan har begärt att få sålla er som vete (v. 31).

Bakom synden står Satan, Djävulen, denna världens gud. Han är en avfallen ängel, som en gång var en god ängel hos Gud, men som nu är den store Lögnaren och Förföraren. Skriften säger om honom:

Ni har djävulen till far och vill följa er fars begär. Han har varit en mördare från början och har aldrig stått på sanningens sida, för det finns ingen sanning i honom. När han talar lögn talar han utifrån sig själv, för han är en lögnare och lögnens fader (Joh. 8:44).

Redan kort efter skapelsen måste djävulen ha avfallit, ty det var ju han som lockade Adam och Eva till synd. Han kom i ormens gestalt och ifrågasatte Guds bud: *Skulle Gud verkligen ha sagt...?* Nej, menade djävulen. Gud har försökt lura er, men nu ska ni vara kloka och handla utifrån ert eget förstånd, så blir allting bättre. Då blir ni som Gud själv... (jfr 1 Mos. 3:1-5).

Det var också djävulen som trädde upp mot **Job** och orsakade allt hans lidande. Han kallas åklagaren (Satan) och han kom inför Guds ansikte och bad om Guds tillåtelse att få plåga Job. Detta lär oss dels att allt det onda kommer från djävulen, men också att Gud sätter en gräns för det. Gud tillät djävulen att plåga Job till en tid, men sedan upprättade han Job och gav honom på nytt stor välsignelse, ja en ännu större välsignelse än tidigare.

Orsaken till synden är djävulens existens och hans onda vilja. Efter syndafallet har också människorna hamnat i djävulens våld. Bibeln säger:

Hela världen är i den ondes våld (1 Joh. 5:19).

Vilken fruktansvärd makt denne onde ande måste ha! Vi ser följderna av hans verksamhet i krig, hungersnöd, epidemier, förföljelser, naturkatastrofer och allt annat hemskt som händer i världen. Allt detta är djävulens verk. Tillsammans med alla sina onda änglar plågar han människorna. Men det värsta av allt är synden innerst inne i våra hjärtan, som är vårt egentliga uppror mot Gud. Om detta upprors början säger Skriften:

Och det blev strid i himlen: Mikael och hans änglar stred mot draken. Och draken och hans änglar stred, men han var inte stark nog, och det fanns inte längre någon plats för dem i himlen. Och den store draken, den gamle ormen som kallas Djävul och Satan och som förleder hela världen, kastades ner på jorden och hans änglar kastades ner med honom. (Upp. 12:7-9).

Mikael är här Kristus, som med alla sina goda änglar strider mot djävulen och hela hans anhang. Den moderna människan tycker, att allt tal om onda andar och demoner måste vara falskt och vidskepligt. I den moderna, upplysta världen kan man verkligen inte tro på sådant. Man förkunnar också ivrigt att människan är *god innerst inne*. Men hur kan man då förklara all ondska i världen, som uppenbart är värre än någonsin?? Ateisterna gör allt de kan för att förneka både Guds och djävulens existens. Men det lyckas inte för dem. En människa som verkligen använder sitt av Gud givna förnuft på rätt sätt måste erkänna, att världen inte kan ha skapat sig själv. Allt det underbara som finns i naturen, hos växter, djur och människor, har en så sinnrik konstruktion, att det måste finnas en oändligt skicklig, framstående och överlägsen Skapare.

Och vidare förstår förnuftet, att all ondska, allt elände, allt det hemska som visar sig bland oss människor, måste ha en orsak. En god Gud kan inte samtidigt vara en ond Gud. Det enda rimliga är att det finns en god skapare, en allsmäktig Herre, men också en ond makt, som vill förstöra Guds verk. Men mer än så kan förnuftet inte komma fram till. Vem Gud är och vad han vill med oss måste Gud uppenbara för oss på ett särskilt sätt, och det har han gjort i sitt Ord, i Bibeln, skriven av profeter, evangelister och apostlar genom gudomlig ingivelse och inspiration.

Så ger Bibeln den enda riktiga förklaringen: Gud är god och har skapat allt och han uppehåller det varje dag. Så avföll djävulen och hans onda änglar och blev orsaken till all förstörelse, all synd, allt uppror mot Gud. Satan har förstört oerhört mycket och fortsätter med det så länge världen finns till. Men Gud är starkare. Djävulen kan inte göra något om Gud inte tillåte det. Bibeln säger också, att djävulens tid snart är slut. Kristus har redan

besekrat honom fullständigt genom försoningsverket, och det vi nu upplever är hans dödsryckningar innan den yttersta domen kommer, då djävulen för alltid skall dömas och kastas i den brinnande sjön. Detta är de bilder Bibeln använder för Guds slutliga seger över Satan och allt det onda:

Och djävulen som hade förlett dem kastades i sjön av eld och svavel där också vilddjuret och den falske profeten är. Och de ska plågas dag och natt i evigheters evighet (Upp. 20:10).

Utan Kristus är människan i en svår situation, ja en alldeles hopplös situation. Synden håller henne fången i djävulens våld. Människan kan inte själv göra sig fri.

Men då säger Bibeln: Gud har sänt sin Son till att befria alla syndare. När Jesus Kristus på långfredagen dog på korset, var det en död i hela mänsklighetens ställe. Guds vrede skulle ha drabbat oss, men den drabbade Jesus istället. Vi skulle ha uppfyllt Guds lag, men kunde inte göra det på grund av synden. Men Jesus gjorde det i vårt ställe. Så får vi genom evangelium, detta glada budskap, tro att allt vad Jesus gjort, lidit och dött, det har han gjort för oss, i vårt ställe. Så har Jesus Kristus besekrat Satan. Aposteln Johannes säger:

Men Guds Son har uppenbarats för att göra slut på djävulens gärningar (1 Joh. 3:8).

Detta budskap förkunnas nu i hela världen. På tredje dagen uppstod Jesus från de döda. Graven kunde inte behålla honom. Våra synder tog han på sig, i sin kropp. Men när han uppstod fanns dessa synder inte längre kvar hos honom. Han rättfärdiggjordes från vår synd. Han är sann Gud och sann människa. Därför kunde han fullkomligt utplåna hela mänsklighetens synd, och därför var Kristi uppståndelse också världens rättfärdiggörelse, en syndaförlåtelse, som gäller alla. Det står tydligt och klart i Skriften:

Han är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också för hela världens (1 Joh. 2:9).

När en syndare tror detta blir han eller hon genom tron frikänd från alla synder. Denna rättfärdiggörelse genom tron är helt och hållet Guds verk genom nådemedlen, Guds ord och sakrament. Den sker utan att vi på något sätt har förtjänat den, av nåd allena, genom tron allena.

I vår text visar Jesus sina lärjungar, att denna tro är som ett rött skynke för djävulen. **Satan har begärt att få sålla er som vete.** Dävulen kan inte tåla att den kristna kyrkan med Luthers lilla katekes bekänner:

Han har förlöstat, köpt och vunnit mig, förtappade och fördömda människa, från alla synder, från döden och djävulens makt, inte med guld eller silver, utan med sitt heliga och dyra blod och med sitt oskyldiga lidande och sin död.

Detta är budskapet denna söndag. Kristus är **Försonaren**, vårt enda hopp i liv och död. Den som tror på Honom skall aldrig någonsin förgås (se Joh. 11:26).

Det är då inte underligt att djävulen, Guds fiende, gör allt för att om möjligt få de kristna på fall. **Satan har begärt att få sålla er som vete**, säger Jesus. Vår text visar att inte ens den främst aposteln, Petrus, går fri från detta. Petrus menade sig vara beredd att gå i döden för sin Herre. Om så alla andra skulle svika, skulle det i alla fall inte gälla Petrus.

Men Jesus vet att Petrus - liksom varje kristen - är en svag och syndig människa. Den som idag står kan falla i morgon. Därför säger Jesus i sin kärlek till Petrus:

Jag har bett för dig, att din tro inte ska ta slut. Och när du en gång har omvänt dig, styrk då dina bröder (v. 32).

Jesus visste att Petrus skulle förneka och avfalla. Hans tro skulle upphöra till en tid, vilket den gjorde när han förnekade sin Herre och Frälsare och med en ed sade: Jag känner

inte den mannen! Men Jesus säger också, att Petrus på nytt skulle bli omvänd. Det skedde när han efter förnekelsen gick ut och grät bittert och sedan efter uppståndelsen mötte sin Frälsare igen och Jesus tre gånger frågade: **Petrus, älskar du mig?** Och Petrus bekände då förkrossad att han hade Jesus kär. Så finns det möjlighet även för en förnekare att få förlåtelse och komma tillbaka till tron. Så fick också mördaren och äktenskapsbrytaren David efter sitt avfall bli omvänd på nytt. Jesus lär oss att vi skall förlåta inte bara sju gånger, utan sjuttio gånger sju gånger. Hur mycket mer än detta förlåter då inte Gud själv!

Men här måste vi varna. Den som blir kvar i sitt avfall och sin förnekelse och försvarar den och så står emot Guds Ande kan inte bli omvänd på nytt så länge han blir kvar i detta tillstånd. Han blir förhärdad, och det kommer att gå honom som med Judas, som efter sin förnekelse visserligen kände en förskräcklig ånger. Men det var en ånger utan tro. Judas hade för alltid lämnat tron på sin Frälsare och gick så förlorad. Vilket varnande exempel för oss alla! Aposteln säger:

Därför ska den som tror sig stå se till att han inte faller (1 Kor. 10:12).

I sitt övermod sade Petrus:

"Herre, med dig är jag beredd att gå både i fängelse och i döden." (v. 33).

Så är det lätt för en kristen att drabbas av högmod. Denna fara hotar särskilt dem som är framstående på något sätt, särskilt dem som är förkunnare och ledare. Men högmod går före fall. Jesus svarade Petrus:

"Jag säger dig, Petrus: Tuppen kommer inte att gala i natt förrän du tre gånger har förnekat att du känner mig" (v. 34).

Det ligger både en varning och en tröst i detta. *Varningen* är att vi alla kan falla lika snabbt som Petrus. Djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker vem han må uppsluka (1 Petr. 5:8). Därför skall vi vaka, bedja och flitigt bruka Guds ord och sakrament.

Trösten ligger i att veta, att Jesus vet allt. Han vet hur ont och trolöst vårt hjärta är. Men ändå överger han oss inte, inte ens när vi stapplar och faller. Han bad för Petrus och upprättade honom efter hans fall och förnekelse. Om vi har fallit skall vi därför inte gå bort som Judas, utan liksom Petrus komma tillbaka och be Herren om förlåtelse. Han säger ju:

Den som kommer till mig ska jag aldrig visa bort (Joh. 6:37).

Men varför är risken för avfall så stor? Jesus visar det i vår text. De kristna sänds ut i världen utan något annat skydd än Guds Ord och löfte. De får gå utan pengar, utan väska och sandaler. De går inte ut med makt och ära, utan i försakelse, vanmakt och vanära. Fastän de är fridsamma och kommer med ett fridsbudskap blir de räknade som förbrytare. Apostlarna kallades in till översteprästerna och man befallde dem att sluta predika och vittna om Jesus. Så var situationen för alla kristna under fornkyrkans tid och även senare. När de kristna vägrade upphöra med sin förkunnelse blev de smädade och förföljda, satta i fängelse och till och med dödade som aposteln Jakob.

Varför reagerar denna världen så på Kristi lärjungars fridsbudskap? Jo, därför att världen inte kan tåla *Försoningen* och *Försonaren* Kristus. Djävulen kommer alltid att vara Kristi oförsonliga fiende. Han vet att hans tid är kort, och därför förtalar han de kristna på allt sätt och säger att de är mänsklighetens fiender. Djävulen varnar världen för alla sant kristna bekännare, som tar sin tro på allvar. Han kallar dem fanatiker, bibeletter, fundamentalister, ovetenskapliga och hysteriska, extremister och allmänt farliga, särskilt för barn och unga människor, som absolut måste skyddas från all biblisk religionsundervisning. Och om detta ändå inte hjälper sätter djävulen igång med verkliga förföljelser. Med sin stora makt ser han till att skarpt motarbeta alla trogna präster, som han försöker skrämja, förvirra, förtala och hindra på allt sätt. Och om de ändå förblir trogna i sin lära försöker han angripa deras liv och få dem på fall i olika synder.

Så gick det för de första apostlarna, och så kommer det att gå för alla trogna kristna bekännare. De måste gå i Abels, Johannes döparens, Petrus och Paulus fotspår. När dessa förkunnade sanningen blev de förföljda, smädade, förtalade och dödade. Alla kristna blir inte martyrer som dessa. Men alla får sin del av korset för Kristi skull. Så är den sanna trons väg alltid en lidandets väg. Men ändå är det en förunderligt rik väg. Jesus frågar sina bekännare i vår text:

"När jag sände ut er utan börs, väska och sandaler, saknade ni då något?" De svarade: "Nej, inget." (v. 35).

När de kristna för trons skull måste lida, mista vänner, mista sitt arbete, sitt goda rykte, bli förtalade och smädade säger de ändå: *Vi saknade ingenting!* Herren var med och gav sjufalt igen för allt de måste sakna. Så får varje kristen uppleva, att det som för trons skull tas ifrån honom eller henne, det ger den Helige Ande i rikt mått tillbaka, så att den kristne alltid är under Guds mäktiga beskydd, under Guds nåd och kärlek, under Guds tröst och milda omsorg. Herren gav Job mer än vad han hade kunnat önska sig. Herren lät den snubblande och förnekande Petrus bli den som på pingstdagen frimodigt förkunnade Guds Ord vilket ledde till att 3000 personer samma dag blev frälsta.

Nu beror det inte på antalet. Gud är lika mäktig där två eller tre är församlade i hans namn, som i en stor väckelse, där tusentals människor blir frälsta. Detta hade Sauls son Jonatan lärt sig. När Guds fiender filistéerna hotade att förgöra folket gick han frimodigt mot fienden, ensam med sin vapenbärare. Han hade bett till Gud och utropade:

Ingenting hindrar Herren att ge seger genom få lika väl som genom många (1 Sam. 14:6).

Hur skall vi då förstå ordet i vår text om att Jesus säger att lärjungarna skall köpa sig svärd? Skall vi då som kristna ändå ta till vapen på samma sätt som i GT, vilket många svärmare menar? Nej, detta var en del av frälsningshistorien. I gamla förbundet skulle folket kämpa med svärd för att försvara Israel och tillintetgöra de fiender som Gud hade bestämt. Men i nya förbundet skall vi endast kämpa med Andens svärd, Guds ord. Men när vi gör detta, blir vi ändå anklagade för att vara upproriska och hatiska, trots att vi endast kämpar med andliga vapen (Ef. 6).

Att apostlarna nu skulle ta med sig pengar, väskor och svärd till trädgården Getsemane skulle ske för att profetiorna skulle uppfyllas, vilka sade att Messias skulle räknas bland förbrytare.

... för jag säger er att detta som står skrivet måste uppfyllas på mig: Han blev räknad bland förbrytare . Det som är sagt om mig blir nu uppfyllt (v. 37).

Fastän Jesu lärjungar bara kommer med Ordets svärd, framstår de för världen som orosstiftare och upprorsmän. Jesus blev ju om och omigen anklagad för att göra uppror mot Rom, för att vara en jordisk konung o.s.v. Men han sade tydligt till Pilatus: *Mitt rike är icke av denna världen.* Pilatus förstod att Jesus var oskyldig. Han tvådde sina händer. Men hans människofruktan var större. Han utlämnade Jesus till att korsfästas för att detta var vad folket krävde. De som hade ropat *"Hosianna, Davids Son"*, ropade nu *"Korsfäst, korsfäst!"* Så går det kyrkan i alla tider. Ena stunden jublar mängden och tycker att kyrkan och det kristna budskapet är underbart. Men detta svänger strax om till hån och förföljelse. Därför säger aposteln att han är van vid både gott rykte och ont rykte. Så skall vi som kristna inte bli oroliga och kasta bort vår frimodighet när djävulen börjar rasa. Vi måste liksom vår Herre "bli räknade bland förbrytare". Gud tillåter detta. Han säger inte att vi till varje pris måste bevisa att vi är oskyldiga. Nej, vi skall lugnt *bära Kristi sårmärken*, vilka tillfogas oss som kristna när vi rent och klart och frimodigt bekänner vår kristna tro och uthålligt lär vad Guds Ord lär.

Slutorden i vår text påminner oss om att Gud sätter en gräns för detta.

De sade: "Herre, här är två svärd." Han svarade dem: "Det räcker."

Svärden i vår text visar på hur världen smäddar Kristus och de kristna. Så måste det vara, och om inga svärd fanns skulle lärjungarna köpa sådana. Men där fanns två svärd, och det räckte. Detta är också *en stor tröst* för oss. Vi skall inte i onödan söka oss till lidande och förföljelse. Somliga kristna får lida mycket, andra mindre. Men det är inte vår sak att söka lidandet. Vi skall ta det från Herrens hand som det kommer. När vi så fått lida något för att vi i Hans efterföljelse är "orosstiftare och ogärningsmän" säger Han: Det räcker. Det är nog. Så får vi till sist när vår stund är inne ingå i Hans eviga salighet.

Amen.

Psalmer: 79, 74, 75:1-4, 75:17-20, 196, 193:1-5, 191, 86